

Klimmen en strafrechtelijke vervolging

De afdeling rechtspositie biedt hulp en bijstand bij allerhande vragen en problemen die voortvloeien uit de werksituatie van leden van de KVLO. Door: *mr. Sandra Roelofsen*

De schrik zit er in bij collega's die klimmen in hun programma hebben: strafrechtelijke vervolging als het fout gaat?

Op het journaal en bij vele media- en nieuwsrubrieken was het *hot news*: een klimmer wordt door de officier van justitie in Amsterdam strafrechtelijk vervolgd omdat hij onzorgvuldig zou hebben gehandeld tijdens het zekeren van zijn klimpartner. Daardoor is zij vanaf een hoogte van twaalf meter naar beneden gevallen en overleden. Op 24 februari jl. heeft de strafrechter uitspraak gedaan:

De klimmer is schuldig bevonden aan dood door schuld. Hij heeft aanmerkelijk onachtzaam en nalatig gehandeld tijdens het zekeren van zijn klimpartner. Maar omdat de rechtbank van mening is dat met het geven van een straf geen enkel doel is gediend ziet de rechtbank af van het opleggen van een straf. *Schuldig zonder straf* dus.

De klimmer moet de rest van zijn leven met het besef leven dat zijn vaste klimpartner (een goede vriendin) door zijn toedoen van het leven is beroofd. Dat is, mede gezien zijn inzicht in het gebeuren en zijn schuldig-erkenning aan haar dood, voldoende straf, meent de rechtbank.

Een afschuwelijke zaak die terechte vragen bij collega's opwerpt: *kan dat ons of onze leerlingen ook overkomen?*

Bij een ongeluk op de klimmuur tijdens een gymles kunnen er twee aansprakelijkheden naast elkaar spelen.

Ten eerste de *civiele (burgerlijke) aansprakelijkheid* in geval van schade door een ongeval: Als het klimmen onderdeel is van het curriculum op school dan valt dit onder de verantwoordelijkheid van de school (het bevoegd gezag) ook al wordt dit gegeven

FOTO: ANITA REMERSMA

op een klimcentrum en begeleid door niet-docenten! Daarmee is de school primair aansprakelijk voor schade na een ongeval. Pas als u als docent aantoonbaar onzorgvuldig hebt gehandeld dan kan de aansprakelijkheid bij u persoonlijk worden neergelegd.

Als de les/instructie wordt gegeven door andere instructeurs dan de docent, dan loopt de school een (aanmerkelijk) risico. Het is dan ook aan te bevelen om vooraf (schriftelijk) vast te leggen aan welke eisen een dergelijke instructie moet voldoen, welk niveau de leerlingen hebben, welke eisen op gebied van EHBO gelden, contactpersonen van school et cetera.

Dat betekent overigens *niet* dat u alle aansprakelijkheid kunt leggen bij de organiserende instructeur. Omdat deze activiteiten plaatsvinden onder de paraplu van school blijft de primaire aansprakelijkheid bij de school. Dit zal anders zijn als de instructeur buiten de afspraken werkt of roekeloos of zeer onzorgvuldig heeft gehandeld.

Ten tweede bestaat er een eventuele *strafrechtelijke aansprakelijkheid*:

De situatie in Amsterdam gaat over strafrechtelijke vervolging die door de officier van justitie wordt ingezet. Om succesvol te vervolgen, worden aan de handeling/gedraging en het gevolg daarvan bepaalde criteria en voorwaarden gesteld die in het Wetboek van Strafrecht zijn vastgelegd. Dit kan dus spelen *naast* de civiele aansprakelijkheid van hierboven. Of de officier van justitie in een bepaald geval overgaat tot strafrechtelijke vervolging is zijn/haar bevoegdheid en zal afhangen van de feiten en omstandigheden van de situatie. Dat er in dit geval is overgegaan tot vervolging zal te maken hebben met de ernst van de zaak en het feit dat dood door schuld een ernstig misdrijf is volgens het Wetboek van Strafrecht. Bij minderjarige kinderen is het niet zeer waarschijnlijk dat zal worden overgegaan tot strafrechtelijke vervolging in dit soort situaties, maar mogelijk is het wel. Dat geldt ook voor de gymdocent of de instructeur die als zekeraar van de klimmer optreedt! Als de officier van justitie voldoende aanknopings-

punten ziet om tot strafrechtelijke vervolging over te gaan dan is dit mogelijk.

Uit de uitspraak blijkt in ieder geval dat bij risicovolle activiteiten zoals klimmen de aandacht nooit mag verslappen, want nalatig en onachtzaam handelen met ernstige gevolgen kan ook in de onderwijssetting tot strafrechtelijke vervolging leiden!

Heeft u vragen over deze of andere zaken op rechtspositioneel gebied dan kunt u zich wenden tot de afdeling IRP, te bereiken per e-mail: irp@kvlo.nl en op maandag en dinsdag van 12.30-16.30 uur en op vrijdag van 9.30 -12.30 uur op telefoonnummer: 030 693 7678.